

PRESUDA SUDA (drugo vijeće)

24. siječnja 1991.(*)

U predmetu C-339/89,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku, na temelju članka 177. Ugovora o EEZ-u, koji je uputio Tribunal de commerce de Paris (Trgovački sud u Parizu, Francuska) u postupku koji se vodi pred tim sudom između

Alsthom Atlantique SA

i

Compagnie de construction mécanique Sulzer SA,

Union des assurances de Paris, stranka pozvana u postupak,

o tumačenju članka 2., članka 3. točke (f) te članaka 34. i 85. Ugovora o EEZ-u,

SUD (drugo vijeće),

u sastavu: T. F. O'Higgins, predsjednik vijeća, G. F. Mancini i F. A. Schockweiler, suci,

nezavisni odvjetnik: W. Van Gerven

tajnik: J. A. Pompe, zamjenik tajnika

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za Compagnie de construction mécanique Sulzer SA, Michel Normand, iz odvjetničke komore Pariza,
- za Union des assurances de Paris, Alain Tinayre, iz odvjetničke komore Pariza,
- za Komisiju Europskih zajednica, J. Currall, iz njezine pravne službe, uz asistenciju H. Lehmana, francuskog državnog službenika stavljenog na raspolaganje pravnoj službi Komisije, u svojstvu agenata,

uzimajući u obzir izvještaj za raspravu,

saslušavši usmena izlaganja Compagnie de construction mécanique Sulzer, koji zastupaju M. Normand i D. Holleaux, iz odvjetničke komore Pariza, Union des assurances de Paris i Komisije, na raspravi održanoj 2. listopada 1990.,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 14. studenoga 1990.,

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Presudom od 10. svibnja 1989., koja je zaprimljena u tajništvu Suda 3. studenoga 1989., Tribunal de commerce de Paris (Trgovački sud u Parizu), uputio je Sudu zahtjev za prethodnu odluku na temelju članka 177. Ugovora o EEZ-u o tumačenju članka 2., članka 3. točke (f), članka 34. i članka 85. stavka 1. Ugovora o EEZ-u.
- 2 Pitanja su postavljena u okviru spora između društva Alsthom Atlantique SA (dalje u tekstu: Alsthom) i Compagnie de construction mécanique Sulzer SA (dalje u tekstu: Sulzer), uz sudjelovanje Union des assurances de Paris, u vezi s neispravnim radom brodskih motora koje je Sulzer isporučio Alsthomu i koji su bili ugrađeni u dva kruzera isporučena nizozemskom trgovačkom društvu Holland and America Tours (dalje u tekstu: HAT).
- 3 Jedno od glavnih pitanja koja su se javila pred nacionalnim sudom odnosi se na članak 1643. francuskog Građanskog zakonika, koji glasi:

„Dobavljač je odgovoran za bilo kakve skrivene nedostatke, čak i ako nema spoznaju o tim nedostacima, osim ako ugovorom nije određeno da za njih nije odgovoran.”
- 4 Francuski kasacijski sud je u svojoj sudskoj praksi tumačio taj članak kao postavljanje neoborive presumpcije da je proizvođač ili trgovac svjestan svih nedostataka robe koju prodaje i da se ta presumpcija može izbjeći samo ako je ugovor sklopljen s trgovcem u istom specijaliziranom području.
- 5 U postupku koji je Alsthom pokrenuo pred nacionalnim sudom radi plaćanja troškova nastalih u vezi s otklanjanjem skrivenih nedostataka u strojevima koje mu je prodao Sulzer, Sulzer je tvrdio da ni u jednoj drugoj državi članici ne postoji sudska praksa slična sudskoj praksi francuskog Kasacijskog suda te da takva sudska praksa može narušavati tržišno natjecanje i ometati slobodno kretanje robe.
- 6 Smatrajući da je u sporu postavljeno više pitanja u vezi s tumačenjem članka 2., članka 3. točke (f), članka 34. i članka 85. stavka 1. Ugovora o EEZ-u, Tribunal de commerce de Paris (Trgovački sud u Parizu), odlučio je Sudu postaviti sljedeće prethodno pitanje:

„Trebaju li odredbe članka 2. i članka 3. točke (f), u vezi s odredbama članka 85. stavka 1. i članka 34. Ugovora o EEZ-u tumačiti tako da se njima zabranjuje primjena sudske prakse države članice koja, ne dopuštajući osobama koje prodaju robu da dokažu da na dan isporuke robe nisu znali za postojanje nedostatka na robi, ima učinak sprečavanja takvih trgovaca da se na članak 1643. francuskog Građanskog zakonika, koji im omogućava ograničavanje odgovornosti ako nisu znali za nedostatak, pozovu pod jednakim uvjetima kao što to mogu njihovi konkurenti u drugim državama članicama u skladu s odredbama svojeg nacionalnog prava?”

- 7 Radi potpunijeg prikaza činjenica u predmetu, odvijanja postupka te pisanih očitovanja podnesenih Sudu upućuje se na izvještaj za raspravu. Ti elementi spisa navedeni su u daljnjem tekstu samo u mjeri u kojoj je to potrebno za obrazloženje Suda.
- 8 Prije svega valja imati na umu da članak 2. Ugovora opisuje zadaću Europske ekonomske zajednice. Ciljevi iz te odredbe povezani su s postojanjem i funkcioniranjem Zajednice i postižu se uspostavom zajedničkog tržišta i postupnim usklađivanjem ekonomskih politika država članica, što su istovremeno i ciljevi čija je provedba osnovni predmet Ugovora (vidjeti u tom smislu presudu od 29. rujna 1987., Gimenez Zaera/Instituto Nacional de la Seguridad Social, C-126/86, Zb., str. 3697., t. 10.).
- 9 Ti ciljevi, na kojima se temelji uspostava Zajednice, a posebno cilj promicanja skladnog razvoja gospodarskih djelatnosti širom Zajednice, ne mogu imati učinak bilo nametanja zakonskih obveza državama članicama, bilo dodjeljivanja prava pojedincima. Iz toga proizlazi da se pojedinac pred nacionalnim sudom ne može pozivati na odredbe članka 2.
- 10 Uspostava sustava kojim se osigurava da na zajedničkom tržištu ne dolazi do narušavanja tržišnog natjecanja, kako je predviđeno člankom 3. točkom (f) Ugovora, predstavlja cilj koji je pobliže određen u nekoliko drugih odredaba koje se odnose na pravila tržišnog natjecanja (vidjeti u tom smislu osobito presude od 13. veljače 1979. Hoffinan-La Roche/Komisija, C-85/76, Zb., str. 461., i od 9. studenoga 1983., Michelin/Komisija, C-322/81, Zb., str. 3461., t. 29.), uključujući članak 85. Ugovora, kojim se zabranjuju sporazumi i usklađeno djelovanje među poduzetnicima koji bi mogli utjecati na trgovinu među državama članicama i koji imaju za cilj ili posljedicu sprečavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišnog natjecanja na zajedničkom tržištu.
- 11 Valja imati na umu, kako proizlazi iz ustaljene prakse Suda (vidjeti osobito presudu od 1. listopada 1987., Vereniging van Vlaamse Reisbureaus/Sociale Dienst van de Plaatselijke en Gewestelijke Overheidsdiensten, C-311/85, Zb., str. 3801., t. 10.), da se članci 85. i 86. Ugovora odnose na ponašanje poduzetnika a ne na mjere koje donose nadležna tijela država članica. Ipak, Ugovorom se državama članicama propisuje obveza da ne donose ili ne zadržavaju na snazi bilo koju mjeru zbog koje bi te odredbe bile manje učinkovite. To bi osobito bio slučaj kada bi nacionalna sudska praksa pogodovala donošenju sporazuma, odluka ili usklađenih djelovanja u suprotnosti s člankom 85. Ugovora ili ojačavala njihov učinak.
- 12 U pogledu ovog predmeta treba navesti da je neoboriva presumpcija, na koju se poziva nacionalni sud, da je trgovac svjestan svih nedostataka robe koju prodaje, razvijena u sudskoj praksi zbog razloga povezanih sa zaštitom kupaca i nije vjerojatno da se njome podupire ili olakšava donošenje sporazuma koji su u suprotnosti s člankom 85.
- 13 U skladu s člankom 34. Ugovora, količinska ograničenja izvoza i sve mjere s istovrsnim učinkom zabranjeni su među državama članicama.
- 14 Kako je Sud dosljedan u stajalištu da se (vidjeti nedavnu presudu od 27. ožujka 1990., Španjolska/Vijeće, C-9/89, Zb., str. 1383., t. 21.) članak 34. Ugovora odnosi samo na

one mjere koje kao svoj poseban cilj ili učinak imaju ograničavanje izvoznih tokova i stoga uspostavljanja različitog postupanja prema domaćoj trgovini države članice i njezinoj izvoznoj trgovini, na takav način da se za nacionalnu proizvodnju ili za njezino domaće tržište osigura posebna prednost, na štetu proizvodnje ili trgovine drugih država članica.

- 15 Valja utvrditi da se sudska praksa francuskog Kasacijskog suda, na koju se upućuje u ovom predmetu, primjenjuje bez razlike na sve trgovinske odnose koje uređuje francusko pravo i nema kao svoj poseban cilj ili učinak ograničavanje izvoznih tokova, čime bi se dala prednost domaćoj proizvodnji ili domaćem tržištu. Osim toga, stranke međunarodnog kupoprodajnog ugovora općenito slobodno određuju pravo koje se primjenjuje na njihove ugovorne odnose, pa tako mogu izbjeći primjenu francuskog prava.
- 16 Uzimajući u obzir sva ta razmatranja, na prethodno pitanje treba odgovoriti da se odredbe članka 2. i članka 3. točke (f) Ugovora o EEZ-u, u vezi s odredbama njegovog članka 34. i članka 85. stavka 1., moraju tumačiti tako da im nije protivna primjena sudske prakse države članice koja, time što osobama koje prodaju robu ne dopušta da dokažu da na dan isporuke robe nisu znali za postojanje nedostatka na toj robi, ima učinak sprečavanja takvih trgovaca da se na odredbe nacionalnog zakonodavstva koje im omogućavaju ograničavanje odgovornosti ako nisu znali za nedostatak, pozovu pod istim uvjetima kao što to mogu njihovi konkurenti u drugim državama članicama.

Troškovi

- 17 Troškovi Komisije Europskih zajednica, koja je Sudu podnijela svoja očitovanja, ne nadoknađuju se. Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka.

Slijedom navedenog,

SUD (drugo vijeće),

kao odgovor na pitanje koje mu je Tribunal de commerce de Paris (Trgovački sud u Parizu) uputio presudom od 10. svibnja 1989., odlučuje:

Odredbe članka 2. i članka 3. točke (f) Ugovora o EEZ-u, u vezi s odredbama njegovog članka 34. i članka 85. stavka 1., moraju se tumačiti tako da im nije protivna primjena sudske prakse države članice koja, time što osobama koje prodaju robu ne dopušta da dokažu da na dan isporuke robe nisu znali za postojanje nedostatka na toj robi, ima učinak sprečavanja takvih trgovaca da se na odredbe nacionalnog zakonodavstva koje im omogućavaju ograničavanje odgovornosti ako nisu znali za nedostatak, pozovu pod istim uvjetima kao što to mogu njihovi konkurenti u drugim državama članicama.

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourgu 24. siječnja 1991.

[Potpisi]

* Jezik postupka: francuski

RADNI PRIJEVOD